

REVICZKY ÉS BAUDELAIRE.

A Széphalom folyó évi 6.—9. számában Gedeon Jolán cikket írt *Verlaine első évei a magyar kritikában* címmel. Cikkében többek közt azt írja, hogy Reviczky költeményeiben a perdita-kultusz még könyvélmény, Baudelaire-hatás.

Szabad legyen erre a megjegyzésre megtenni észrevételemet. Cikkíró úgy látszik csak hallásból ismeri Reviczky-t, hogy határozottan mer kimondani ilyen véleményt. Paulovics István *Reviczky Gyula* című könyvében, mikor Reviczky 1877-től 1883-ig tartó budapesti tartózkodásáról szól, elég részletesen megírja a perdita-ciklus keletkezésének történetét. Azonkívül a Pesti Hírlap 1904 január 24-iki számában Tóth Béla is ír arról a perditáról, aki Reviczky Gyulát a ciklus írására ihlette.

Ez egy indiai angol szigetről származó lány volt, aki fiatalon került Pestre és viszontagságos életsors után a Rostély-ucai Steinitz-mulatóba, ahol Reviczky megismerkedik vele. Művelt lány volt, akin a régi jó nevelés még meglátszott. A lány szerette az írkat, Reviczky is vonzódott hozzá, szerette, mert benne sors-társát látta, aki talán még nála is árva. Meg akarta menteni, sokat foglalkozott vele, azzal a meleg részvétellel, ami Reviczky egyéniségének igen erős vonása. A perdita-kultusz tehát Reviczky verseiben nem könyvélmény, hanem életének és lelkének legmélyéről fakadt.

Baudelaire-hatás nincs Reviczky verseiben. Baudelaire és Reviczky két igen különböző egyéniség. Baudelaire szatanikus cinizmusa éles ellentétben áll Reviczky meleg részvételével, optimizmusával. A két különböző egyéniség nyilvánja magát a formában és ezért más formailag is Baudelaire és Reviczky.

(Pécs.)

Boross Jenő.

NAGYSZOMBAT BIBLIOGRAFIÁJÁHOZ.

Nagyszombatnak, a XVIII. század nagy kulturális központjának, élénk szellemi életét tükrözi vissza Zelliger Aloysius *Pantheon Tyrnaviense* (Tyrnaviae, 1931, 277 l. 8°) c. bibliográfiája. 1573-tól 1930-ig sorolja fel kronológikus rendben a Nagyszombatban nyomtatott különböző nyelvű munkákat, 3105 művet, melyek közül a latin nyelvűek (1806 db.) vezetnek. Legnagyobb könyvtermelést mutat a XVIII. század 1754 munkával, ezek közül 1381 a latin. 1777 után erősen csökken a latin kultúra és a nyomdaipar is visszaesést mutat, csak 1920 után látunk ismét föllendülést.

Alapos könyvészeti és könyvtári kutatások hasznos forrásmunkává avatják Zelliger művét, melyet a jövőben a magyarországi nyomtatványok egy kutatója sem nélkülözhet. Kár hogy a Magyar Nemzeti Múzeum apró nyomtatványainak átvizsgálása nem állt módjában Zelligernek. Ez magyarázza azt a hiányt, amit a francia nyelvű nyomtatványoknál tapasztaltam. A *Revue des Études Hongroises* 1933 július—decemberi számában közzétett pótlásaim*) még kiegészítést nyerne a következőkben.

* *Rev. des Études Hongroises*

*) Sajnálatos tévedés folytán Jezerniczky Margit dr. cikke (RÉH 1933: 315) „Béla Zolnai” aláírással jelent meg. A folyóirat legközelebbi száma rektifikálja ezt az elírást, amely onnan származik, hogy a cikk beküldőjét szerzőnek vélték. Szükségesnek tartom e tényt e helyen is megállapítani. Szerk.

1611.

Synodi provincialis decreta anno 1611 Tyrnaviae celebratae. 27. l. — Cf. Lantos R.-T. VI. aukciója, Budapest, 1928. N° 198/a. (Valószínű nagyszombati nyomtatás.)

1697.

Forma processus iudicii criminalis, seu Praxis Criminalis. Tyrnaviae. Typis Academicis per Joannem Andream Hörmann Anno 1697. — Folio 1 sztlan levél, 83 l. és 9 sztlan levél. — Cf. Lantos R.-T. VI. Aukciója, 1928, N° 231.

1701.

Missae in festis propriis Sanctorum Patronorum Regni Hungariae. Trynaviae Typis Academicis, per Joannem Andream Hörmann Anno 1701. Folio 1 sztlan levél, 241. l. Cf. Lantos VI. Aukciója, 1928. N° 253.

1713.

Lapis Lydius Controversiarum Fidei. Tyrnaviae 1713. — Zelliger 63. l. — Megvan: pécsi egyetemi könyvtár „X. XIII. 7.” jelz. — Lantos VI. Aukciója 1928., N° 246.

1719.

Instructio confessarii et poenitentis, auctore R. P. Paulo Segneri e Societate Jesu, honoribus admodum reverendorum, ac clarissimorum Dominorum, SS. Theologiae Doctorum, per reverendum Patrem Georgium Raicsani, e Societate Jesu, SS. Theologiae Doctorem, ejusdémque Professorem ordinarium, inclytae Facult. Theologicae Decanum spectabilem, in Academica Societatis Jesu Basilica divi Joannis Baptistae Tyrnaviae 31. Augusti anno M.DCC-XIX. recéns craetorum, a SS. Theologiae auditoribus oblata. Tyrnaviae Typis Academ. per Fridericum Gall. — 4 számozatlan l., 192 és 160 l., 3 számozatlan l. — Nemzeti Múz.: „Mor. 5170/d”. — Petrik, III: 363. — Zelliger csak 1727-es nagyszombati kiadását ismeri. A könyv megjelent Egerben is, 1779-ben (v. ö. egri kat. 354. l.).

1730.

Opusculorum polemicorum reverendi patris Martini, Szent-Iváni pars secunda... Tyrn 1730. — Megvan a pécsi egyetemi könyvtárban: „H. V. 17.” jelz.

1738.

Martinus Becanus *Manuale controversiarum de fide et religione.* Tyrn. 1738. — Megvan az egri érseki könyvtárban, kat. 214. l. — Pécsi egyetemi könyvtár: „V. IX. 12.” jelz.

1812.

Desseöffy: *La bienfaisance.* Melodramme. A L'occasion de la fête de S. E. Madame la Comtesse de Brunsvik, par le Comte Ladislas — de Csernek et de Tarkó, Korompa 26 Juillet. A Tyrnau, chez Vincelas Jelinek, imprimeur privilégié de l'Empereur et Roi, 1812. — 4-r., 4 lev. — Nemzeti Múzeum: Aprónyomtatványok. Cf. Jezerniczky: Les impressions en français de Hongrie (Szeged, 1933), N° 80.

(Szeged.)

Jezerniczky Margit.